OBSAH

Předmluva 11

Seznam zkratek 13

1. Neziskové organizace 15
1.1 Neziskové organizace podle účetních předpisů 18
1.2 Neziskové organizace a zákon o daních z příjmů 21
1.2.1 Neziskové organizace a zákon o daních z příjmů v roce 2013 22
1.2.2 Neziskové organizace a zákon o daních z příjmů po roce 2014 23
1.3 Neziskové organizace a navazující právní úprava 26
1.3.1 Zákon o základních registrech 26
1.3.2 Občanský zákoník 27
1.3.3 Zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob 29
1.4 Členění a právní úprava nestátních neziskových organizací 30
1.5 Nestátní neziskové organizace podle občanského zákoníku 36
1.5.1 Spolky 36
1.5.2 Nadace 39
1.5.3 Nadační fondy 42
1.5.4 Ústavy 43
1.5.5 Společenství vlastníků jednotek 45
1.5.6 Zájmová sdružení právnických osob 47
1.6 Nestátní neziskové organizace upravené jinými zákony 47
1.6.1 Politické strany a politická hnutí 47
1.6.2 Církve a náboženské společnosti 50
1.6.3 Vysoké školy 52
1.6.4 Veřejné výzkumné instituce 56
1.6.5 Školské právnické osoby 59
1.6.6 Obecně prospěšné společnosti 61
1.6.7 Honební společenstva 63
1.6.8 Profesní komory 65

2. Účetnictví nestátních neziskových organizací 68
2.1 Zákon o účetnictví 68

2.2 Jednoduché účetnictví 70
2.2.1 Jednoduché účetnictví a zákon o účetnictví 70
2.2.2 Jednoduché účetnictví a prováděcí vyhláška 72
2.2.3 Přechod z účetnictví do soustavy jednoduchého účetnictví 76
2.2.4 Přechod z jednoduchého účetnictví do účetnictví 77
2.3 Účetnictví (podvojné) 80
2.3.1 Předpisy upravující účtování v podvojném účetnictví 80
2.3.2 Rozsah vedení účetnictví 81
2.3.3 Vyhláška pro vedení účetnictví nestátních neziskových organizací 83
2.3.3.1 Směrná účtová osnova a účtový rozvrh 84
2.3.3.2 Analytické členění účtů 86
2.3.4 České účetní standardy 87
2.3.5 Vnitroorganizační směrnice 88

3. Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek 90
3.1 Členění a definování dlouhodobého majetku 90
3.2 Ocenění a analytická evidence dlouhodobého majetku 96
3.3 Odpisování dlouhodobého majetku 96
3.3.1 Účetní odpisy 96
3.3.2 Daňové odpisy 97
3.4 Způsoby pořízení dlouhodobého majetku 101
3.4.1 Dodavatelský způsob pořízení dlouhodobého majetku (koupě) 101
3.4.2 Dodavatelský způsob pořízení drobného dlouhodobého majetku 102
3.4.3 Zálohově pořízený dlouhodobý majetek 103
3.4.4 Pořízení dlouhodobého majetku vlastní činností (aktivace) 103
3.4.5 Bezúplatné nabytí dlouhodobého majetku 104
3.4.6 Nově zjištěný dlouhodobý majetek 105
3.4.7 Technické zhodnocení dlouhodobého majetku 105
3.5 Způsoby vyřazení dlouhodobého majetku 106
3.5.1 Likvidace 107
3.5.2 Prodej 107
3.5.3 Bezúplatný převod (darování) 108
3.5.4 Vyřazení DM v důsledku manka nebo škody 108

3.5.5 Vklad DM do jiné účetní jednotky (nepeněžitý vklad) ... 109
3.6 Dlouhodobý finanční majetek ... 109

4. Účtová třída 1 – Zásoby ... 111
4.1 Charakteristika zásob ... 111
4.2 Účtování zásob ... 113
4.2.1 Způsob A ... 113
4.2.2 Způsob B ... 116
4.2.3 Nevyfakturované dodávky a zásoby na cestě ... 118

5. Účtová třída 2 – Finanční účty ... 120
5.1 Charakteristika krátkodobého finančního majetku ... 120
5.2 Účtování krátkodobého finančního majetku a krátkodobých závazků ... 121
5.2.1 Peněžní prostředky a ceniny ... 121
5.2.2 Krátkodobý finanční majetek (cenné papíry) ... 127
5.2.3 Krátkodobé závazky ... 127

6. Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy ... 130
6.1 Pohledávky ... 130
6.2 Závazky ... 132
6.3 Zúčtování se zaměstnanci a institucemi ... 134
6.4 Zúčtování daní, dotací a ostatní zúčtování ... 140
6.5 Jiné pohledávky a závazky ... 147
6.6 Přechodné účty aktiv a pasiv ... 147
6.7 Opravné položky k pohledávkám ... 152

7. Účtová třída 5 – Náklady ... 157
7.1 Charakteristika nákladů ... 157
7.2 Analytická evidence nákladů ... 160
7.3 Účtování nákladů ... 162
7.3.1 Účtová skupina 50 – Spotřebované nákupy ... 162
7.3.2 Účtová skupina 51 – Služby ... 164
7.3.3 Účtová skupina 52 – Osobní náklady ... 166
7.3.4 Účtová skupina 53 – Daně a poplatky ... 168
7.3.5 Účtová skupina 54 – Ostatní náklady ... 169
7.3.6 Účtová skupina 55 – Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a opravných položek ... 174

7.3.7 Účtová skupina 56 – Změna stavu zásob vlastní činnosti ... 177
7.3.8 Účtová skupina 57 – Aktivace ... 178
7.3.9 Účtová skupina 58 – Poskytnuté příspěvky ... 179
7.3.10 Účtová skupina 59 – Daň z příjmů ... 180

8. Účtová třída 6 – Výnosy ... 181
8.1 Charakteristika výnosů ... 181
8.2 Analytická evidence výnosů ... 182
8.3 Účtování výnosů ... 184
8.3.1 Účtová skupina 60 – Tržby za vlastní výkony a zboží ... 184
8.3.2 Účtová skupina 64 – Ostatní výnosy ... 185
8.3.3 Účtová skupina 65 – Tržby z prodeje majetku ... 188
8.3.4 Účtová skupina 68 – Přijaté příspěvky ... 190
8.3.5 Účtová skupina 69 – Provozní dotace ... 191

9. Účtová třída 9 – Jmění, fondy, výsledek hospodaření a dlouhodobé úvěry a závazky, závěrkové a podrozvahové účty ... 193
9.1 Jmění, fondy, výsledek hospodaření ... 193
9.2 Rezervy ... 197
9.3 Dlouhodobé závazky ... 202
9.4 Podrozvahové účty ... 205

10. Účetní závěrka ... 207
10.1 Účetní uzávěrka ... 208
10.1.1 Inventarizace ... 208
10.1.2 Kursové rozdíly ... 209
10.1.3 Opravné položky ... 210
10.1.4 Rezervy ... 210
10.1.5 Časové rozlišení nákladů a výnosů, dohadné položky ... 211
10.1.6 Zjišťování výsledku hospodaření ... 212
10.1.7 Základ daně z příjmů a daňová povinnost ... 212
10.1.8 Uzavírání účetních knih ... 213
10.2 Účetní závěrka ... 214
10.3 Otevírání účetních knih ... 219
10.4 Převod a vypořádání výsledku hospodaření ... 219

11. Ověřování účetní závěrky auditorem a výroční zpráva 221
11.1 Ověřování účetní závěrky a výroční zprávy auditorem 222
11.2 Výroční zpráva 226

12. Daňová problematika nevýdělečných organizací 231
12.1 Daň z příjmů právnických osob 231
12.1.1 Vymezení hlavní (nepodnikatelské) a doplňkové činnosti 232
12.1.2 Vymezení předmětu daně 232
12.1.3 Příjmy, které jsou předmětem daně 233
12.1.4 Příjmy, které nejsou předmětem daně 235
12.1.5 Příjmy osvobozené 237
12.1.6 Zjišťování základu daně z příjmů právnických osob 239
12.1.7 Daňové přiznání 244
12.2 Daň z přidané hodnoty 246
12.2.1 Osoba povinná k dani 247
12.2.2 Plátce daně 247
12.2.3 Identifikovaná osoba 249
12.2.4 Nárok na odpočet daně z přidané hodnoty 250
12.2.5 Daňové přiznání 251
12.3 Silniční daň 252
12.4 Daň z nemovitých věcí 253
12.5 Spotřební daně 255

Přílohy 257

Seznam použité literatury 293

Seznam tabulek 296

Seznam obrázků 298

Seznam příkladů 299

Rejstřík 302